

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 60/2023, referent a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona.

Antecedents

1. En data 22/02/2022, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona (IMPD), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

La denunciant exposava que, en data 19/01/2022, va tramitar davant l'IMPD la denominada Targeta Blanca (targeta del servei de transport especial) i, atès que el formulari per sol·licitar-la no era del tot accessible, un treballador de l'IMPD la va ajudar a emplenar-lo. En relació amb això, la denunciant manifestava que havia tingut coneixement que aquest formulari, que contenia les seves dades personals, havia estat tramès a l'empresa TOTHOMweb SL, que és l'empresa "encargada de la adaptació de la accesibilidad de páginas web y documentos PDF." Aquest fet hauria permès que, com a mínim, 3 treballadors de TOTHOMWEB SL (que "se encargan de realizar dichas adaptaciones de accesibilidad"), tinguessin accés al formulari de sol·licitud que contenia les seves dades personals, les quals, a més, permetien inferir que la denunciant patia una discapacitat i/o condició de mobilitat reduïda.

Respecte d'això, la persona denunciant es queixava del trasllat del formulari emplenat, malgrat que al mateix document s'indicava de forma expressa que "los datos personales recogidos no serán cedidos a terceros, excepto cuando lo requiera la misma tramitación, o cuando la persona usuaria lo autorice expresamente," supòsits que no concorrien en el seu cas.

Com a únic document, la denunciant aportava una còpia del formulari, que conté les següents dades personals seves: nom i cognoms, DNI, data de naixement, adreça postal, adreça electrònica personal i número de telèfon.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 73/2022), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).
3. En aquesta fase d'informació, en data 12/06/2023 es va requerir l'entitat denunciada perquè entre altres qüestions, informés sobre el següent:
 - La base jurídica que legitimaria que l'IMPD hagués enviat el formulari de sol·licitud de la targeta del servei de transport especial, emplenat amb les dades personals de la denunciant, a l'empresa TOTHOMweb, SL.

- La finalitat per la qual es va traslladar el formulari amb les dades personals de la denunciante a l'empresa TOTHOMweb SL.
- Si aquesta empresa estava legitimada per tractar les dades personals de la denunciante incloses en el formulari.
- Si es va informar la denunciante sobre el trasllat del formulari a l'empresa TOTHOMweb SL.
- Quines dades personals de la denunciante figuraven al descobert en el formulari que va enviar l'IMPD a l'esmentada empresa, així com la data en què es va produir aquesta comunicació de dades personals.

En data 11/07/2023, davant la manca de resposta de l'entitat denunciada, es reitera el requeriment amb l'avertència que el seu incompliment pot comportar la comissió d'una infracció administrativa.

4. En data 24/07/2023, l'entitat va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent:

- Que "durant el mes de gener del 2022 va arribar la petició d'una ciutadana amb ceguesa per obtenir la targeta blanca del servei de transport especial."
- Que "La ciutadana manifesta dificultats per omplir el formulari i també una necessitat urgent de disposar d'aquesta targeta, ja que, per una malaltia sobtevinguda greu, necessita suport pels desplaçaments en transport adaptat."
- Que "Des de la secció de planificació i avaluació, responsable del transport especial, es decideix oferir-li un suport personal per omplir dit formulari i tramitar de forma urgent la sol·licitud de targeta."
- Que "(...) l'equip de planificació i avaluació decideix estudiar la manca d'accessibilitat del formulari de sol·licitud."
- Que "La tècnica amb ceguesa de la secció, usuària de lector de pantalla, manifesta que efectivament, cal incorporar millores d'accessibilitat al formulari i es deriva l'assumpte al departament de comunicació qui contactarà amb l'empresa responsable de l'oficina d'accessibilitat de l'Ajuntament per implementar els canvis."
- Que "(...) Quan és fa l'encàrrec de revisió de l'accessibilitat de dit formulari, a l'empresa contractada en la licitació duta a terme per l'Ajuntament, s'envia el formulari amb les dades de la ciutadana i no el formulari en blanc."
- Que "De manera immediata es detecta la comunicació i se'n demana esmena. (...)"

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit documentació diversa:

- Una còpia del document "Informe de necessitat contracte menor", de data 08/02/2021, emès per l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminisme i LGTBI de l'IMPD, que justifica la necessitat de contractar els "serveis d'elaboració i

revisió de pdfs o words accessibles i assessorament en termes d'accessibilitat comunicativa" a favor de l'empresa TOTHOMweb SL.

- Una còpia del formulari de la sol·licitud de la targeta del servei de transport especial, emplenat amb les dades de la denunciant, que coincideix amb el formulari que la denunciant va aportar amb la denúncia.

5. En data 11/10/2023, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'IMPD de l'Ajuntament de Barcelona, per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació amb l'article 5.1.f, tots ells de l'RGPD. Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 17/10/2023.

A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

6. En data 31/10/2023, l'entitat imputada va presentar un escrit en què reconeix la seva responsabilitat en els fets imputats.

Fets provats

L'IMPD va enviar a l'empresa TOTHOMweb SL, que és l'empresa contractada per adaptar i fer accessibles els formularis de l'IMPD, el formulari de la sol·licitud de targeta de transport especial emplenat amb les dades personals d'una sol·licitant (en concret, nom i cognoms, DNI, data de naixement, adreça postal, adreça electrònica).

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. D'acord amb l'article 85.1 de l'LPAC i de conformitat amb el que s'indica a l'acord d'iniciació d'aquest procediment, escau dictar aquesta resolució sense una proposta de resolució prèvia, atès que l'entitat imputada ha reconegut la seva responsabilitat en els fets imputats a l'acord d'iniciació i això implica la terminació del procediment.
3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 5.1.f de l'RGPD, que preveu que: "1. Los datos personales serán: (...) f) Tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada de los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas ("integridad y confidencialidad")."

Aquest principi d'integritat i confidencialitat previst per l'RGPD cal complementar-lo amb el deure de secret que es recull a l'article 5.1 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de

desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el qual estableix el següent: “Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d’aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l’article 5.1.f del Reglament (UE) 2016/679.”

Així mateix, l’article 13.h de l’LPAC recull expressament el dret “A la protecció de dades de caràcter personal, i en particular a la seguretat i confidencialitat de les dades que figurin als fitxers, sistemes i aplicacions de les administracions públiques.”

En aquest cas, a banda de les dades identificatives i de contacte de la denunciante que constaven en el formulari, cal assenyalar que el fet mateix d’emplenar aquesta sol·licitud de targeta del servei de transport especial ja informa sobre una possible discapacitat de la persona que sol·licita aquest servei. És a dir, dades de salut, les quals formen part de les categories especials de dades recollides a l’article 9 de l’RGPD, mereixedores d’una protecció reforçada.

Durant la tramitació d’aquest procediment s’ha acreditat el fet descrit a l’apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l’article 83.5.a l’RGPD, que tipifica la vulneració dels “principios básicos para el tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículos 5, 6, 7 y 9,” entre els quals la vulneració del principi de confidencialitat (art. 5.1.f RGPD).”

La conducta que aquí s’aborda s’ha recollit com a infracció molt greu a l’article 72.1.i de l’LOPDGDD, de la manera següent:

“i) La vulneració del deure de confidencialitat que s’estableix a l’article 5 d’aquesta Llei orgànica.”

4. L’article 77.2 de l’LOPDGDD disposa que, en el cas d’infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l’article 77.1 de l’LOPDGDD, l’autoritat de protecció de dades competent:

“(…) dictará resolución declarando la infracción y estableciendo, en su caso, las medidas que proceda adoptar para que cese la conducta o se corrijan los efectos de la infracción que se hubiese cometido, con excepción de la prevista en el artículo 58.2.i del Reglamento (UE) 2016/679 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 27 de abril de 2016.

La resolución se notificará al responsable o encargado del tratamiento, al órgano del que dependa jerárquicamente, en su caso, y a los afectados que tuvieran la condición de interesado, en su caso.”

En termes similars a l’LOPDGDD, l’article 21.2 de la Llei 32/2010 determina el següent:

“2. En el cas d’infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d’actuacions disciplinàries d’acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions

públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n'hi ha".

En aquest, però, no escau requerir mesures de seguretat per corregir els efectes de la infracció imputada, atès que aquesta deriva d'un fet ja consumat que per la seva naturalesa no es pot corregir implementant mesures correctores.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona ha comès una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Barcelona.
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora